



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4329/2021

26.08.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владица Шошић адвокат из ..., против тужених малолетних ББ и ВВ, обојице из ..., чији је законски заступник мајка ГГ из ..., коју заступа пуномоћник Срђан Младеновић адвокат из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/21 од 20.04.2021. године, у седници већа одржаној 26.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/21 од 20.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 863/20 од 18.02.2021. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 1264/13 од 18.11.2013. године у ставу четвртом изреке, па је тужилац обавезан да на име доприноса за издржавање туженог мал. ББ плаћа месечно износ од 15.000,00 динара, а туженог мал. ВВ износ од 12.000,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, на означени текући рачун мајке тужених као законског заступника, почев од 03.11.2020. године као дана подношења тужбе па убудуће док се ово право не измени или укине. Ставом другим изреке, одбијен је тужени захтев којим је тужилац тражио да се обавеза издржавања смањи за разлику од досуђених износа од 15.000,00 динара за мал. ББ и 12.000,00 динара за мал. ВВ, до траженог износа од 12.000,00 динара за мал. ББ и 10.000,00 динара за мал. ВВ. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 169/21 од 20.04.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 863/20 од 18.02.2021. године у ставом првом изреке, тако што је обавезан тужилац да на име доприноса за издржавање мал. ББ плаћа 9%, а мал. ВВ 7% од редовне месечне зараде коју остварује у КЦ ... – Клиника за ..., умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког првог до петог у месецу за текући месец, на означени текући рачун мајке тужених као законске заступнице почев од 03.11.2020. године као дана подношења тужбе па убудуће док се ово право не измени или не укине, с тим што

је овом пресудом измењена пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 1264/13 од 18.11.2013. године у ставу четвртом изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђено решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Крагујевцу П2 863/20 од 18.02.2021. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова поводом изјављене жалбе.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20 – у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, ревизијом се не указује конкретно да другостепени суд у поступку није применио или је погрешно применио коју од одредаба процесног закона, а то је било или могло да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, па нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1. ЗПП, док битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП не може представљати ревизијски разлог према члану 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 1264/13 од 18.11.2013. године разведен је брак ГГ и тужиоца, те су њихова малолетна деца, ББ, рођен ...2008. године и ВВ, рођен ...2012. године поверени на самостално вршење родитељског права мајци, а тужилац обавезан да доприноси њиховом издржавању у укупном износу од 30% од нето зараде коју остварује у КЦ ... – Клиника за У време доношења те пресуде просечна зарада тужиоца износила је 64.900,00 динара и тада није имао законску обавезу издржавања других лица. Просечна зарада законске заступнице тужених износила је у то време 56.000,00 динара, а ни она није имала других лица која би по закону била у обавези да издржава. Месечне потребе мал. ББ износиле су 20.470,00 динара, а мал. ВВ 18.470,00 динара. У међувремену, тужилац се поново оженио и добио још једно дете 2017. године, за чије издржавање је потребно 16.000,00 динара месечно. Његова супруга остварује месечну зараду око 50.000,00 динара. Тужилац има обавезу отплате кредита који је подигао ради уређења животног простора у коме живи са новом породицом, у укупном износу од 2.800.000,00 динара и месечном ратом од 43.161,68 динара. Потребе малолетних тужених су се након доношења претходне пресуде повећале, тако да за мал. ББ износе 28.800,00 динара а за мал. ВВ 24.350,00 динара месечно. Мајка тужених сада остварује већу зараду у односу на период доношења претходне пресуде, и то у износу од 136.992,45 динара, док основна плата тужиоца износи 96.000,00 динара а са дежурствима око 168.693,81 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је и на страни поверилаца и на страни дужника издржавања дошло до промене околности које оправдавају измену претходне обавезе издржавања, с тим да обавезу

тужиоца треба одредити у номиналним износима за свако дете, с обзиром на значајну разлику у примањима тужиоца у периодима када има дежурства, па је одлучио да делимично усвоји тужбени захтев.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право из члана 164. Породичног закона када је закључио да су се стекли услови за измену обавезе тужиоца за плаћање издржавања туженима, као и да су потребе малолетне деце и месечни износи изражени у новцу потребни за издржавање, правилно одмерени према свим околностима и прописаним критеријумима. Међутим, по становишту тог суда, првостепени суд је погрешно применио одредбу члана 162. став 1. Породичног закона јер обавезу плаћања издржавања у фиксном месечном новчаном износу није могао одредити без сагласности поверилаца издржавања, па је преиначио првостепену пресуду и обавезао тужиоца да издржавање плаћа у проценту од редовних месечних новчаних примања.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право.

Одредбом члана 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука. Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, по којима се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Према одредби члана 162. став 1. Породичног закона, поверилац може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања, док према ставу 3. наведеног члана ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и најбољи интерес малолетне деце, њихове потребе као поверилаца издржавања, с обзиром на календарски узраст и друге утврђене околности од значаја за одређивање издржавања, могућности тужиоца као дужника издржавања које су сада веће, с обзиром на висину зараде коју остварује и стандард који ужива, и поред обавезе издржавања још једног малолетног детета и кредитног задужења, као и других утврђених околности од значаја за издржавање, то је по оцени овог суда правилна одлука о утврђеној висини издржавања тужених.

Супротно ревизијским наводима, нижестепени судови су на основу релевантних чињеница које су правилно и потпуно утврђене у поступку, правилно закључили да су потребе тужених повећане имајући у виду њихов узраст, школовање и здравствено стање, али да је поред увећане зараде тужиоца дошло до знатног повећања зараде и законске заступнице малолетне деце, која за разлику од тужиоца нема других обавеза издржавања. Стога је износ издржавања са којим тужилац треба да доприноси правилно утврђен, а другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и утврдио обавезу у проценту од редовних месечних примања тужиоца као дужника издржавања.

Имајући у виду наведено, неосновано се у ревизији тужених указује да су судови тумачили одредбе Породичног закона на штету тужених, одређујући износ издржавања скоро на законском минимуму, као и да је досуђени износ издржавања недовољан за подмирење основних потреба малолетне деце, нарочито у периодима када тужилац нема увећање зараде по основу дежурстава. Наиме, одређивањем издржавања у проценту од зараде дужника, висина издржавања ће пратити кретање зараде тужиоца са свим повећањима и смањењима, на који начин ће и стандард деце пратити стандард родитеља дужника издржавања.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић